

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 8 GENER DE 2021 | Número 107

PÀG. 4 | MONTSE CASTELLÀ
Temps de vacances

PÀG. 9 | EUTANÀSIA
Fer de l'excepció la norma

PÀG. 13 | ESTATS UNITS
Els bisbes condemnen l'assalt al Congrés i demanen una "transició pacífica"

PÀG. 20 | VIDA RELIGIOSA
Des serventes a benedictines,
el cas de Manacor

PÀG. 23 | PAPA FRANCESC
La cultura de la cura com a camí de pau

PÀG. 34 | JOSEP GALLIFA
El cinema espiritual i la cinematografia
de Bresson

**Bon any 2021: "Que la pandèmia
no ens allunyi de l'altre" | PÀG. 6**

Edició paper gratuïta

Catalunya Religió editem aquesta versió setmanal en PDF en obert per facilitar-ne la distribució.

Us portem a casa l'actualitat religiosa.

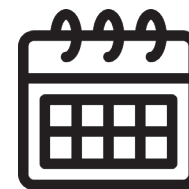
www.catalunyareligio.cat/acasa

Reenvieu l'edició setmanal als contactes de les vostres comunitats o amb els butlletins que gestioneu.

Agenda

Consulteu els propers esdeveniments

PÒRTIC

Volem un 2021 carregat de bones notícies. Des de Catalunya Religió hi posarem de la nostra part. Un any per comprendre millor la diversitat de creences i descobrir nous espais de diàleg. Us continuarem oferint el millor de l'actualitat religiosa. Perquè aquesta veu, feta pública, contribueixi a una societat més oberta, més sàvia, i més madura.

Foto de portada: Escola Pia de Catalunya

SUMARI

4 Panoràmica

Temps de vacances, per Montse Castellà
El cinema espiritual i la cinematografia de Bresson, per Josep Gallifa

6 Actualitat

Bon any 2021: "Que la pandèmia no ens allunyi de l'altre"
Eutanàsia, fer de l'excepció la norma
Els bisbes dels EUA condemnen l'assalt al Congrés i demanen una "transició pacífica"
Càritas demana blindar el dret a l'habitatge i als subministraments
De serventes a benedictines, el cas de Manacor
La cultura de la cura com a camí de pau. Missatge del papa Francesc
Cristianisme i Justícia aposta per la fraternitat després de la pandèmia

36 Recull de premsa

37 La setmana a les xarxes

Temps de vacances

**PER MONTSE CASTELLÀ
A ESPIRITUALS ARA I AQUÍ**

La paraula *vacances*, que ve del verb llatí *vaccare*, vol dir estar lliure, buit d'ocupacions. Tanmateix, el que nosaltres solem entendre per vacances, s'allunya molt del seu vertader significat. El que solem fer és simplement canviar unes ocupacions per unes altres que, de vegades, poden ser fins i tot més estressants que les habituals. No obstant, el sol fet de trencar la rutina, ja ens és gratificant, perquè ens proporciona una sensació de llibertat, encara que il·lusòria i efímera. Interiorment, però, continuem ocupant-nos, omplint tots els espais buits, corrent d'un pensament a l'altre, d'un estat d'ànim a l'altre...

Les vertaderes vacances succeeixen, només, quan som capaços de parar, quan som interior-

ment lliures d'ocupacions, només així podem reposar i regenerar-nos de debò.

Sorgeix, aleshores, l'espai buit que ens permet connectar amb nosaltres, és com tornar a casa després d'una llarga jornada. Per fi, podem descansar, deixar de fer i senzillament ser. No cal, anar massa lluny per fer vacances, estan sempre disponibles a qualsevol lloc i a qualsevol moment.

Dit amb altres paraules: *silenciar el cos, silenciar la ment, romandre en el no-temps de l'instant present, sents el vent?*

MONTSE CASTELLÀ | [LLEGIR AL WEB](#)

Inauguració de la restauració de la façana de Sant Esteve d'Olot

Olot ha inaugurat la restauració de la façana de l'església de Sant Esteve. D'estil neoclàssic i construïda ara fa 220 anys, el desgast de la pedra i les humitats -conseqüència del pas del temps i de l'acció de la natura- han estat el motiu que ha portat a les obres de millora. L'actuació es va iniciar a principis del 2020 i ha tingut un cost de 268.000 euros. Els treballs han anat de càrrec de l'empresa Conservació de Patrimoni 4Restaura SL, sota la direcció de l'arquitecte **Neus Roca**, autora del projecte.

BISBAT DE GIRONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Vendrell ret un homenatge pòstum a Josep Maria Barenys

L'Ajuntament del Vendrell ha fet un acte d'homenatge al qui fou rector de la parròquia durant més de quaranta anys, **Josep Maria Barenys Capellades**. L'acte, presidit per l'alcalde del Vendrell, **Kenneth Martínez**, va comptar amb l'assistència de l'actual rector, **Norbert Miracle**, i un bon nombre de regidors. Va intervenir **Maria Montserrat Domènech**, neboda de Barenys, i el **Jaume Vidal**, representant de l'Associació Amics de la Història, promotora de que el retrat de Barenys figure a l'escala de l'Ajuntament al costat d'altres personatges il·lustres de la vila.

ARQUEBISBAT DE TARRAGONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Solsona ofereix formació permanent per a responsables de joves

Tenen per objectiu que les unitats pastorals parroquials "cada dia siguin més vives, orants, fraternes i evangelitzadores". Des de principi de curs, i especialment durant els mesos de pandèmia, la delegació diocesana de Joventut de Solsona ha anat preparant un pla d'acció per ajudar a les parròquies en l'àmbit de la pastoral juvenil i acompanyar els joves a la trobada amb Déu. A partir del dia 9 de gener ofereixen sessions mensuals de formació per a responsables de joves.

BISBAT DE SOLSONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

**Bon any 2021:
"Que la pandèmia no ens allunyi de l'altre"**

Si hi ha un tema a destacar aquest 2020 que ja hem deixat enrere és el de la pandèmia de la Covid-19. Tots d'alguna manera o altra ens hem vist afectats per aquesta crisi sanitària que ha fet estralls a tots els nivells. Catalunya Religió desitja a tots els seus lectors un molt Bon Any 2021 i ho fa donant veu a **Carles Muñiz Pérez**, prevere del **bisbat de Sant Feliu** i supervivent d'aquest virus; a **Eduard Flores**, prevere de la **Conca d'Òdena**, primer territori català a confinar-se; a **Zouhair El Hairan**, membre de l'**associació Euro-Àrab** i vinculat a la mesquita del Clot i el centre Sufí de Barcelona; i a **Anna Centelles**, cap de voluntariat del **Nou Hospital Evangèlic**. Tots ells fan balanç d'uns mesos de pandèmia en què la distància, la soledat, la por i la incertesa han estat presents. Ho fan també, i a propòsit, des de casa, per vídeo-trucada, com un homenatge a tota aquella tecnologia que ens ha permès seguir connectats i enfortir la comunitat. I no oblidem el desig futur que aquest any 2021 estigui ple de salut, acompanyant els febles, veient l'altre i enfortint l'acompanyament espiritual. Bon Any 2021.

Sense petons ni abraçades: CaixaForum analitza la desaparició dels rituals socials per la pandèmia

Sense grans celebracions i sense poder acomiadar-nos de les persones que estimem, sense petons ni abraçades. La pandèmia derivada de la COVID-19 s'ha endut els gestos que fèiem habitualment per comunicar-nos, i ha alterat la nostra forma de relacionar-nos: gran part de les nostres interaccions socials es produeixen ara des de la fredor d'una pantalla.

Aquesta premissa marca el punt de partida del col·loqui Què perdem quan no podem celebrar els ritus socials?, que acull CaixaForum en el marc del cicle de converses Fora d'eix. Desplaçaments d'una pandèmia, impulsat per la Fundació "la Caixa".

En aquesta trobada, l'estudiosa de literatura **Nora Catelli** conversa amb l'antropòleg **Manuel Delgado**, amb la complicitat de la periodista **Milagros Pérez Oliva**. Junts, transiten des dels gestos de salutació, que han quedat suspesos, fins al contacte físic, la relació amb l'aire lliure o la demonització dels espais socials.

Amb les seves aportacions, configuren un espai "per fer ballar les neurones" al ritme de re-

flexions molt interessants plenes de referències literàries i filosòfiques, com les que aporten **Byung-Chul Han**, **Carmen Laforet**, **Michel Foucault** i **Friedrich Nietzsche**.

Celebrar el Cap d'Any, l'aniversari, el Carnaval, un dinar familiar durant el Nadal o un casament són alguns dels primers rituals que ens venen al cap. Però el terme abraça més contin-

gut: “La vida quotidiana està saturada d’actes rituals, que, en el fons, són els que ens permeten advertir d’una forma inequívoca la nostra lleialtat a un grup específic”, arrenca Manuel Delgado. I, en aquesta línia, hi afegeix Nora Catelli, “com que els humans tenim la necessitat de compartir, els rituals es converteixen en una forma d’assegurar la nostra condició humana”.

El Nadal com a ritu de retorn a casa

Un dels aspectes que ha alterat la pandèmia és la forma de viure el Nadal. Per Delgado, aquest nou escenari ha deixat al descobert una paradoxa: “D’una banda, el Nadal és un fastigueig pel cúmul d’obligacions, però, d’altra banda, si les persones que venen a casa per Nadal cada any no venen, ens sentim ofesos”.

Perquè el ritual, entre altres aspectes, implica una “unificació d’aquells que celebren”. La desaparició dels rituals per la pandèmia ha projectat llum sobre la nostra idiosincràsia. “El ritual consisteix en obligacions socials, i el que ens angossa és no tenir obligacions socials, perquè això implica que no tenim societat”, en paraules de Delgado. Per això, segons apunten els dos experts, durant el confinament vam sortir

al balcó a aplaudir, buscant establir un nou ritual. “És una forma d’accedir a la simbolització, d’ocupar la lletania”, valora Catelli.

El funeral com a ritu de pas

Un altre ritual que també s’ha vist alterat és el dels funerals. “No ens hem pogut acomiadar de les persones que estimem. I, a més, la gent gran no se l’ha considerada part activa del ritual, sinó que era l’objecte del ritual. Són ciutadans que tenen dret a ser ambivalents davant la mort”, sentència Catelli.

“No pots estar viu i després mort. Cal que hi hagi un territori intermedi, un matalàs que asseguri que la vida i la mort no es toquen. I això és justament el que fa el funeral. El comiat té aquest valor de ritual, per assegurar-te que la persona que estimes és morta de veritat i que se n’ha anat del tot”, apunta Delgado.

Davant del nou context de distància social, els rituals socials han quedat relegats a un segon pla, tot i que per als ponents «serà temporal» i més endavant recuperaran el terreny perdut. “Serà un episodi molt llarg, però tornarem a baixar la guàrdia i reprendrem l’hàbit d’un contacte humà”, pronostica Catelli.

Delgado, d’altra banda, ho exemplifica des de l’àmbit educatiu. “Gran part de la vida acadèmica transcorre al bar. La classe és oficiar una cerimònia i, després, dur a terme aquesta inversió de rols al bar. Si de sobte es perd la ritualització d’aquest aspecte, automàticament l’acadèmia es perd. Ja no tindria sentit res”.

Fora d’eix. Desplaçaments d’una pandèmia

Aquest col·loqui s’emmarca en el cicle de converses Fora d’eix. Desplaçaments d’una pandèmia, organitzat per la Fundació “la Caixa” sobre qüestions centrals que, arran de l’aparició de la COVID-19, han adquirit nous matisos i requereixen noves respostes.

L’ètica, les relacions i els vincles, els diàlegs entre el Nord i el Sud, la comunicació i la tecnologia, l’educació i les narracions de futur són els sis eixos del cicle, que es poden seguir íntegrament a l’Àgora Digital de CaixaForum.

En aquesta línia, l’entitat també ha impulsat I ara què?, un eix que planteja com estem actualment i les perspectives de futur que se’ns presenten. A més, durant els mesos de gener i febrer s’abordaran temàtiques com la vellesa, la salut mental i la comunitat.

Eutanàsia, fer de l'excepció la norma

El 17 de desembre s'aprovà al Congrés dels Diputats la llei de l'eutanàsia. Una llei complexa, amb molts interrogants i molts dubtes, polititzada en el debat públic, i criticada pels bisbes **que demanen** inversió pública en les cures paliatives i la "proximitat i l'acompanyament integral en l'etapa final de la vida". Parlem amb un polític que s'ha abstingut en la votació, la directora de l'Institut Borja de Bioètica, i amb una metgessa de família de Girona sobre el tema.

"Crec que en aquest moment la societat ni està preparada per l'eutanàsia ni ha hagut un debat previ, dues prèvies que jo crec que eren molt importants", afirma **Montse Esquerda**, metge i directora de l'**Institut Borja de Bioètica**. Esquerda creu que tot el debat s'ha vehiculat a través de casos extrems, casos que des del nivell mèdic no estaven ben abordats, i també que no s'han explicat bé els conceptes d'una mort digna. "Si a algú li preguntes si vol morir en pau i sense dolor et diran que sí, però és que això també es pot assolir amb les cures paliatives. Si tu no tens ben treballat prèviament què implica l'eutanàsia i fas una enquesta no estàs preguntant exactament per l'eutanàsia sinó si vol morir sense dolor, o sense estar intubat en una UCI".

Esquerda reconeix que segurament la carència més gran d'aquesta llei és que ha faltat un debat a fons, manegant bé els conceptes. "S'ha portat molt el debat a l'autonomia i jo crec que tots tenim clar ja que en una societat plural hi ha limitacions a l'autonomia individual, n'hi ha moltes ja actualment".

Pal·liar el patiment, la meta

No hi ha hagut debat parlamentari, i no és un tema qualsevol. S'ha anat creant un imaginari sobre aquest tema, afirma Esquerda. Això sumat a que a Espanya no es mor bé, que hi ha molta por a morir malament, que s'ha tecnificat molt el final de la vida i que hi ha molt desconeixement, ha generat aquest imaginari col·lectiu sobre l'eutanàsia. "I és veritat que quedaran situacions excepcionals, més en l'àmbit de malaltia neurodegenerativa", recorda Esquerda. "Crec que petits casos, inclús fent-ho tot bé, hi haurà". Esquerda, però, reivindica que s'han de buscar regulacions excepcionals per a situacions excepcionals, no fer per a una excepcionalitat la norma.

La pregunta clau, per a Esquerda, és quina és la resposta que ha de donar la societat davant del patiment. "La història de la humanitat ha

sigut com una història d'intentar pal·liar el patiment humà, i per a mi aquesta ha de seguir sent la meta".

Tothom té clar els casos mediàtics quan es parla d'eutanàsia. Aquell perfil de persona amb el cap molt clar però sense mobilitat de cos, que té el tema molt meditat. Esquerda explica, però, que la gran majoria de persones que demanen l'eutanàsia són persones amb unes condicions socials complexes, i abordables. "Em preocupa que l'eutanàsia sigui la via ràpida i fàcil i no s'abordi el patiment d'aquests casos".

La **Carme Castro** és metgessa de família des de fa més de trenta anys. Ha treballat en àmbits rurals i actualment ho fa a Girona ciutat. Castro reivindica que els metges atenen els pacients al llarg de la vida, són presents en el moment dels diagnòstics i creu que també hi han de ser en el moment de la mort. "És un pas més dins la malaltia d'una persona, hem de ser-hi".

Reconeix que en qüestió de medicina s'ha avançat molt. Fa trenta anys, recorda, la medicina anava a per totes, "sovint traspasant barreres que eren inútils". Actualment, però, ja es té present el concepte de l'esforç terapèu-

tic, allò de dir 'fins aquí hem arribat', malgrat hi hagi pacients que volen més i més tot i viure processos irreversibles.

Actuant abans de la mort

Castro, que s'ha llegit la llei de l'eutanàsia i es dedica a fer xerrades sobre el final de la vida, afirma que hi ha estudis que reconeixen que l'eutanàsia la demana l'1% de la societat. "És una excepció". Com la doctora Esquerda, Castro reconeix que sí que existeixen casos amb dolor que no es calma amb res, que generen molt patiment i fan que un no pugui aguantar més. "En aquests casos extrems existeix la sedació pal·liativa, tenim molts recursos de fàrmacs, morfines de molt ràpid efecte, ansiolítics potents". Procediments regulats que els metges coneixen i saben i on l'objectiu és sempre "el benestar del pacient".

Existeixen els sistemes de cures pal·liatives, amb accés per a tothom. "Si el pacient ho accepta és possible sovint morir al domicili, i sense dolor". A Girona hi ha quatre equips de pal·liatius, i això permet que a Catalunya tothom qui ho necessita tingui accés a aquest tractament pal·liatiu.

Amb l'eutanàsia, creu Montse Esquerda, hi haurà casos en què no es donarà resposta a patiments, i casos en què sí. Però això també pot fer-se ara amb una bona aplicació, no només del sistema de pal·liatius, sinó també amb una bona aplicació de la llei de la dependència. “No és només pensar en pal·liatius sinó que tinguis un suport previ, que no estiguis condemnant la teva família a cuidar-te, ni hipotecant els teus fills per pagar les teves despeses que et generarà per exemple adaptar la casa. Estem parlant d'aquelles condicions que et permetran viure bé una malaltia greu”, afirma Esquerda, i que la llei de l'eutanàsia ni ho contempla.

En malalties neurodegeneratives la càrrega de cures i econòmica és enorme. “Si no tens un suport a tot això no ets lliure”. Calen uns suports socials previs a la mort. Moltes persones quan han de cuidar un familiar han d'agafar una baixa. “Vivim en una societat en què tenir ja un familiar a càrrec es fa inviable.

Amb les condicions que tenim de treball qui torna a ser contractat després d'una baixa de llarga durada?”. No és només pal·liatius, afirmen Esquerda i Castro. “Hi ha d'haver unes condicions socials, econòmiques, i familiars, que en certa

manera entenguin i incorporin la malaltia com a part de la vida”, demanen. I és que, reconeixen totes dues, “la llei de la dependència ara per ara és de molt minsa aplicació, és ridícula”. Creuen que la nostra societat ha tirat pel dret sense debat previ, treball a fons, ni amb el tempo adequat. “No hi ha hagut debat, ni social ni professional entre els metges”, afirma Castro. “Ens ha enganxat en plena pandèmia, no hi ha dret”. Denuncia que tots els professionals sanitaris estan desbordats des de fa molts mesos, i que generar ara un debat sobre l'eutanàsia “no toca”.

El paper del personal sanitari

La llei parla molt dels drets, però enlloc esmenta, reconeix Castro que s'hauran de canviar els codis deontològics. “Hi ha un punt del codi deontològic dels metges que esmenta que no pots actuar en contra de la vida de ningú, i aquí està clar que l'acció de l'eutanàsia és directe i ràpida, no és un tractament progressiu, però el nostre codi ens obliga a anar a favor de la vida sempre”.

Tampoc sap si hi haurà molts professionals mèdics avessats a fer-ho. S'hauran de fer protocols en els centres. La llei sí esmenta la objecció de

consciència, però també s'esmenta que el dret del pacient a que se li apliqui prevaldrà per sobre de l'objecció de consciència del metge. “És ambigu. Caldrà regular-ho, com passa amb el tema de l'avortament”, recorda Castro.

“El que estem fent al final és donar permís a un tercer per provocar la mort”, explica Montse Esquerda. “No és la disponibilitat de la teva vida l'eutanàsia, hi ha una tercera persona que és qui et provoca directament la mort. Crec que té un relleu enorme”. Les lleis també tenen un sentit pedagògic per a la població.

Una llei impacta també en l'imaginari social. Condicionarem, pensa Esquerda, que moltes persones es puguin sentir també més una càrrega per a la societat. “Estem canviant la forma com percebem el malalt socialment”.

Una de les parts que ens queda encara per desenvolupar com a societat, explica Esquerda, és l'aspecte espiritual de la malaltia. “Quina resposta donem davant d'una persona amb patiment? És complex. Quedar-nos amb el debat només de la pròpia llibertat és un error, la llei configura com veiem una part de la societat i com responem al patiment”.

Polaritzant el debat

I quan el debat s'ha aprimat d'aquesta profunditat s'ha polaritzat. "Al polaritzar-se és molt difícil arribar als matissos". Fa temps que Esquerra afirma que la solució francesa va ser molt bona. A França es van plantejar evitar totes aquelles situacions que posen una persona en situació de patiment, i pal·liar-les, tractant excepcionalment els casos excepcionals. "Aquí hem fet de l'excepció la norma".

Amb l'afegit que els únics que s'han posicionat en contra d'aquesta llei han estat els partits de VOX i del PP, sovint emparant-se amb valors cristians catòlics. Castro, per exemple, que està en contra de la llei de l'eutanàsia no combrega amb aquests partits polítics. "S'ha polititzat absolutament un tema humà i de dignitat ciutadana, i em sap greu també que els partits s'hagin apropiat de la paraula eutanàsia que vol dir 'bona mort', perquè tots volem una bona mort, una mort digna, però jo no vull que em matin".

Joan Capdevila és diputat independent per **Esquerra Republicana de Catalunya** al Congrés dels Diputats. Ha estat l'únic diputat del partit d'esquerres que s'ha abstingut en aquesta llei. Ho ha fet emparant-se en l'objecció de consciència com a cristià catòlic. Capdevila afirma que el partit, tot i votar a favor de la llei de l'eutanàsia, no l'ha pressionat el més mínim i ha respectat la seva acció de vot en consciència.

Afirma, però, que la seva posició en aquest tema de l'eutanàsia "no és l'estrictament ortodoxa catòlica ni em sento portador de cap posició de l'Església oficial", i que sent un profund respecte "per qui lliurement pren aquesta decisió tan radical i irreversible: no hi estaré d'acord i pregaré per ell... i el respectaré", i és per això que no es veu amb cor tampoc "de prohibir-ho". El seu discerniment girava al voltant de com fa aquesta llei per assegurar que aquesta decisió és lliure i plenament informada. "He de dir que en alguns articles sembla palès que és la intenció, però per la via del meu grup vaig intentar impulsar un parell d'esmenes i potser la que

jo trobava important, és la que paradoxalment PSOE i Podemos no han acceptat".

Diu paradoxalment perquè aquesta esmena el que reclamava era que l'eutanàsia es practiqués, exclusivament, a la sanitat pública. Aquesta esmena no ha prosperat. Malgrat la negativa d'aquests partits, ERC aquesta esmena la manté viva en el tràmit del Senat, i encara podria donar-se que finalment el PSOE l'acceptés. "Jo respecto aquell que està a favor de la llei, però en el meu cas el cinquè manament pesa molt. I pel que tinc entès també pesa amb els practicants de la religió de Moisès. L'enfocament transcendent de la mort diria que és interreligiós".

Carme Castro afirma que una mort digna és potser triar el lloc, l'espai, l'entorn, les persones amb les qui estàs, però no el moment i l'instant per fer-ho. "I com a cristiana penso que la vida és un do, jo no l'he adquirit ni comprat, me l'han donat, i me la treuran, però jo no me la trauré".

Manifestants a les portes del Capitoli. Paul McLeod.

Els bisbes dels EUA condemnen l'assalt al Congrés i demanen una "transició pacífica"

La reacció de l'Església als EUA després dels esdeveniments al Capitoli ha estat immediata i diversos bisbes han reclamat una transició pacífica entre mandataris i han condemnat la violència.

Partidaris de Trump van irrompre al Congrés, on senadors i congressistes estaven reunits per certificar l'elecció de **Joe Biden** com a nou president del país. L'assalt a parlament nord-americà es va saldar amb quatre víctimes mortals, tretze persones ferides i 52 arrestades. Finalment, però, la victòria de Biden va ser ratificada políticament.

L'assalt al congrés americà per part dels manifestants partidaris de Trump va durar més de quatre hores. Una situació sense precedents que va obligar a senadors i congressistes a interrompre la seva tasca i ser evacuats de la càmera per ordre dels cossos de seguretat.

Trump promet una "transició ordenada"

Mentrestant, l'alcalde de Washington ha ampliat l'emergència pública dues setmanes, fins al dia després de la presa de possessió de Biden.

El Congrés dels EUA, que va reprendre la sessió conjunta de les dues càmeres parlamentàries, va ratificar la victòria del president electe, en les eleccions de novembre. El vicepresident nord-americà, **Mike Pence**, que presidia la sessió, va declarar que aquesta ratificació havia de considerar "suficient" per acceptar l'elecció de Biden i va posar fi a la sessió que va començar a primera hora de la tarda. Després que el Congrés ratifiqués la victòria electoral de Biden, el president sortint, **Donald Trump**, va acceptar aquest dijous que la seva presidència serà d'un sol mandat i va prometre, en un tweet publicat pel seu assessor Dan Scavino, una "transició ordenada", el 20 de gener.

Mentrestant, les dimissions estan arribant massivament: des de la portaveu de **Melania Trump** al portaveu adjunt de la Casa Blanca. Les crítiques als esdeveniments d'ahir provenen de tots els líders europeus: des **Macron** a **Von der Leyen** i **Johnson**. "L'assalt al Capitoli és una pàgina negra que quedarà gravada", va dir el president de Parlament de la UE **Davide Sassoli**.

Durant els disturbis i la irrupció al Congrés el president electe va intervenir en transmissió televisiva demanant a Trump "sortir a la tele-

visió nacional i complir amb el seu jurament: defensar la Constitució i exigir la fi d'aquest setge". Minuts després, el president Trump, va intervenir amb vídeo en les xarxes socials demanant als manifestants "tornar pacíficament a casa". Va sostenir una vegada més en el vídeo difós, el frau electoral.

"Transició pacífica" demanen els bisbes dels EUA

L'arquebisbe de Los Angeles, **José H. Gomez**, president de la Conferència de Bisbes Catòlics dels Estats Units (USCCB), va emetre una declaració en resposta a la violència al Capitoli dels Estats Units:

"M'uneixo a les persones de bona voluntat per condemnar la violència d'avui al Capitoli dels Estats Units. Això no és el que som els nord-americans. Prego pels membres del Congrés, el personal del Capitoli, per la policia i tots els que treballen per restaurar l'ordre i la seguretat pública".

"La transició pacífica del poder és un dels segells que caracteritzen aquesta gran nació. En aquest moment preocupant, hem de tornar a

comprometre'ns amb els valors i principis de la nostra democràcia i unir-nos com una nació sota Déu. Encomano a tots al cor de la Santíssima Mare de Déu, que ella ens guii pels camins de la pau i ens brindi la saviesa i la gràcia d'un veritable patriotisme i amor a la pàtria".

L'arquebisbe de Washington **Wilton Gregory**, també es va pronunciar durant la tarda:

"El nostre Capitoli dels Estats Units és terra sagrada i un lloc on la gent, en els últims segles, s'ha manifestat correctament, representant una àmplia varietat d'opinions. Els americans hem d'honar el lloc on les lleis i polítiques de la nostra nació es debaten i decideixen. Hauríem sentir-nos violats quan el llegat de llibertat consagrat en aquest edifici és respectat i profanat".

"Junts, hem de pausar intencionalment i pregar per la pau en aquest moment crític. El to divisor que ha dominat recentment les nostres converses nacionals ha de canviar", ha afirmat el prelat, alhora que va assenyalar que "aquells que recorren a la retòrica incendiària han d'acceptar alguna responsabilitat per incitar a la creixent violència "en la nació".

“Estem cridats – ha continuat – a ser un poble de valors democràtics que respecta les opinions dels altres, fins i tot quan no estem d’acord amb elles. Com a persones de fe que busquen portar al nostre Senyor a aquest món per la forma en què vivim, hem de reconèixer la dignitat humana d’aquells amb els que no estem d’acord i tractar de treballar amb ells per assegurar el bé comú per a tots”.

L’arquebisbe de Chicago, el cardenal **Blase Cupich**, va intervenir amb una sèrie de tweets. En l’últim d’ells es llegeix: “El que s’ha succeït avui al Capitoli hauria de sacsejar la consciència de qualsevol americà patriòtic i de qualsevol catòlic fidel. Els ulls del món miren amb horror

mentre patim aquesta desgràcia nacional”. El purpurat va recordar així mateix que “la protesta pacífica és un dret sagrat” i “ha estat un component essencial de molt progrés social al llarg de la història de la humanitat”. No obstant això, “durant molts mesos hem estat testimonis de l’erosió deliberada de les normes del nostre sistema de govern”.

CMI: “Tornar al diàleg civil”

El Consell Mundial d’Esglésies va expressar la seva “seriosa i creixent preocupació” pels últims esdeveniments als Estats Units i les repercussions internacionals dels incidents. “La política populista divisiva dels últims anys ha

desfermat forces que amenacen els fonaments de la democràcia als Estats Units i -en la mesura que són un exemple per a altres països- en la resta de món. Aquests esdeveniments tenen implicacions que van molt més enllà de la política domèstica americana”, va dir el secretari interí de l’CME, el reverend **Ian Sauca**, que va apel·lar als agitadors a “tornar al diàleg civil” i a totes les parts a “un comportament responsable”. “Resem perquè totes les esglésies d’Amèrica tinguin la saviesa i la força per donar lideratge a país en aquesta crisi i per posar-lo de nou en el camí de la pau, la reconciliació i la justícia”, ha conclòs.

Baula té

un nou web!

baula.com

MATERIALS EDUCATIUS
RECURSOS
OFERTA DIGITAL
LITERATURA
ACTUALITAT...

Foto: Caritas Catalunya

Càritas demana blindar el dret a l'habitatge i als subministraments

Fa unes setmanes, Càritas publicava el seu informe "Un impacte sostingut després del confinament. La realitat de les famílies acompanyades per Càritas el setembre de 2020" on es tornava a constatar, com al juny passat, que, a causa de la pandèmia, més de 650.000 persones viuen en llars que no poden fer front a les despeses de subministraments del seu habitatge i prop de 42.000 famílies s'han vist obligades a canviar de residència per a disminuir les despeses.

Des d'aquestes terribles i inhumanes dades quotidianes, segons Càritas, la publicació, del Reial decret llei 37/2020, de 22 de desembre, de mesures urgents per fer front a les situacions de vulnerabilitat social i econòmica en l'àmbit de l'habitatge i en matèria de transports, procurarà, almenys temporalment, vies de solució davant la dificultat de sostenir l'habitatge i les entrades totalment necessaris per a una vida digna (aigua, electricitat i gas).

Ja en el seu document "Per una societat més justa. Propostes polítiques davant les eleccions legislatives de 2019", Càritas, com a Proposta n. 3, plantejava una reforma legislativa que prote-

geixi les famílies vulnerables en cas de desallotjament, sol·licitant als nostres governants les reformes legals necessàries per no dur a terme desallotjaments forçosos sense proveir a les persones i famílies d'un allotjament alternatiu, dins d'un procés tutelat pels Serveis Socials.

Aquests mesos, i davant les diverses mesures d'emergència que s'han anat aprovant, Càritas ha reiterat aquest recordatori i el requisit imprescindible d'incloure en les mateixes a totes les persones i famílies en situació de vulnerabilitat, no només la sobrevinguda per

la COVID-19, sinó molt especialment els que ja de forma estructural i sostinguda la venien patint, i que han vist augmentada exponencialment aquesta vulneració i exclusió social i econòmica.

Càritas celebra l'aprovació del Reial Decret assegurant que és una notícia esperada, necessària, urgent i imprescindible, però alhora adverteix que el Reial Decret deixa alguns aspectes sense resoldre, que deixaran fora d'aquestes mesures a persones i famílies que haurien de poder accedir-hi.

Càritas proposa l'adopció de polítiques públiques que facin efectiu, primer, el dret humà a l'habitatge per a totes les persones i famílies que es troben en situació de vulnerabilitat i/o exclusió social i, en segon lloc, l'establiment de mesures actives per a la protecció de les famílies davant la vulnerabilitat energètica que assegurin que la transició cap a un model energètic més net i sostenible és justa per a les comunitats i col·lectius afectats.

El Comú d'Andorra la Vella lliura 30.609 euros a Càritas Andorrana

El Comú d'Andorra la Vella va lliurar a Càritas Andorrana un xec per valor de 30.609,74 euros que correspon a l'import de la reducció salarial dels cònsols, consellers i càrrecs de relació especial acordada el mes de juliol, que es destinarà íntegrament a projectes socials de l'entitat per pal·liar els efectes de la pandèmia. L'encarregada de rebre'l ha estat la Vicepresidenta de l'entitat, **Canòlich Baró**. L'import correspon a la reducció salarial que el Consell de Comú va acordar al juliol per unanimitat aplicar als salaris dels Cònsols i Consellers, i del personal de relació especial.

BISBAT D'URGELL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

L'arxiu diocesà de Girona digitalitza 4.500 llibres sacramentals

El web de l'Arxiu diocesà del Bisbat de Girona ofereix digitalitzats i des de qualsevol ordinador, els llibres sacramentals de les parròquies de la diòcesi de més de 100 anys d'antiguitat. Fins ara només eren consultables des de la Intranet que s'oferia des de la sala de consulta de l'Arxiu situat a l'edifici del Seminari de Girona. Ara la pandèmia ha urgit fer un pas més: el de buscar una alternativa a la consulta presencial, oferint la consulta directament des del web.

BISBAT DE GIRONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El Papa publica un motu proprio per fer més transparents les finances de la Santa Seu

Amb el 'motu proprio' *Sobre algunes competències en matèria econòmica i financera* publicat aquest 4 de gener, el papa **Francesc** sanciona i fa operativa a partir de l'1 de gener pròxim la transferència a l'**Administració del Patrimoni de la Seu Apostòlica (APSA)** de la gestió de les inversions financeres i immobiliàries de la Secretaria d'Estat, inclòs l'Òbol de Sant Pere. La decisió havia estat anunciada pel Pontífex en una carta l'agost passat al Cardenal Secretari d'Estat **Pietro Parolin**, i l'ha posada a punt per una "Comissió per a la transferència i el control" especial.

VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

De serventes a benedictines, el cas de Manacor

Poc s'ho deuria imaginar el capellà **Bartomeu Domenge** (1874-1917) que aquelles manacorines inspirades per la Santa Missió i que l'any 1907 passarien a conformar la congregació de Serventes de la Santa Família, seixanta dos anys més tard esdevindrien filles de Sant Benet.

I és amb motiu del 50è aniversari d'aquesta transformació que neix el llibre *Ses Corioses*. Un treball fruit de mesos d'investigació i recopilació d'informació que testimonia la vida -i també la mort- d'una congregació de monges de dret diocesà conegudes popularment per l'apel·latiu popular de la família dels fundadors, Bartomeu Domenge i la seva germana **Maria Antònia**, primera superiora de la congregació.

La religiositat femenina al Manacor de principis del segle passat per una banda, la congregació de la Santa Família i el pas a Benedictines en els anys del Concili Vaticà II i finalment, una darrera part més vivencial però no menys històrica, són els tres grans eixos del llibre. En el darrer capítol pren especial interès l'entrevista a **Margalida Antònia Lliteras**, l'última monja mallorquina que va ser també Serventa de la Santa Família i que és, doncs, història viva de la congregació.

El llibre és una publicació de més de 250 planes del Servei d'Arxiu de la Federació Catalana de Monges Benedictines (SAF) editat i coordinat per la benedictina **Coloma Boada**, l'arxivera del SAF **Irene Brugués** i **Pere Fullana**, professor especialista en història social i religiosa juntament amb la col·laboració de diverses persones que han fet possible els diferents capítols d'aquesta monografia.

El nou monestir a les afores Manacor

Els autors donen testimoni tant dels orígens com del canvi que comporta el pas a benedictines d'una petita congregació mallorquina que mai surt de Manacor ni compta amb més d'una casa. Després d'un llarg discerniment i atretes per la litúrgia benedictina, les Serventes -sempre guiades per les seves futures germanes catalanes- incorporen els trets més significatius de la regla de Sant Benet, un pas que es fa palès en la construcció del nou monestir a les afores Manacor. Enrere queda la seva ubicació al centre de Manacor, l'escola o la propagació de la **devoció a les capelles** de la Sagrada Família que impulsen aquestes religioses. Un camí que no és fàcil d'emprendre pel gran canvi que

comporta en la vida diària d'aquestes religioses. El monestir de la Santa família de Manacor, autònom i plenament benedictí, entra a formar part de la Federació Catalana de Monges Benedictines. Fins que el 2016 i fruit de l'escassetat de religioses, es fusiona amb el monestir de Sant Benet de Montserrat, esdevenint una sola comunitat repartida ara en dues cases.

El llibre, editat per les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, es pot encarregar al correu saf.mbc@gmail.com i en breu es podrà adquirir als monestirs de la Santa Família de Manacor, Sant Pere de les Puel·les de Barcelona i Sant Benet de Montserrat.

En un món en constant transformació, la vida religiosa, com s'ha demostrat, no n'està al marge. El Servei d'Arxiu de la Federació Catalana de Monges benedictines també evolucionarà properament cap a l'Àmbit Cultural de Benedictines. Aquesta entitat unirà l'acció cultural i patrimonial d'unes monges que han marcat i volen seguir marcant la història religiosa del nostre país.

Sabadell Institucions Religioses

Curs d'Assessor Financer per a Entitats Religioses i del Tercer Sector

Una proposta formativa única impulsada per Banc Sabadell en col·laboració amb la Universitat Francisco de Vitoria (UFV) i que té com a objectiu principal reforçar i ampliar el coneixement especialitzat de les institucions religioses i el tercer sector amb continguts adaptats a la realitat d'aquests dos col·lectius.

100% online

Accesible des de qualsevol dispositiu

Curta durada

4 mesos (8 ECTS y 12 hores de convalidació EFPA)

Gratuït

i exclusiu per a clients de Banc Sabadell

Diploma

Títol propi de la UFV

Matrícula oberta ininterrompudament fins a l'agost del 2021.

Més informació i inscripcions a:

InstitucionesReligiosas@bancsabadell.com

www.bancsabadell.com/institucionesreligioses

B Sabadell

Ser on siguis

La cultura de la cura com a camí de pau. Missatge del papa Francesc

La cura dels més febles centra el missatge del **papa Francesc** en la 54a **Jornada Mundial de la Pau**. El Papa assenyala mostres de solidaritat arran de la crisi per la pandèmia de la Covid-19. Però també la continuïtat en els conflictes i la violència. Uns fets que “ens ensenyen la importància de fer-nos càrrec els uns dels altres i també de la creació”. Contra “la cultura de la indiferència, del rebuig i de la confrontació”, aposta de nou per la **fraternitat**.

Amb motiu d'aquesta celebració, que va tenir lloc el divendres 1 de gener, recuperem el missatge íntegre en català, en la traducció que n'ha fet la **Conferència Episcopal Tarraconense**.

La cultura de la cura com a camí de pau

1. Al llindar de l'Any Nou, desitjo presentar la meva més respectuosa salutació als Caps d'Estat i de Govern, als responsables de les Organitzacions internacionals, als líders espirituals i als fidels de les diverses religions, i als homes i dones de bona voluntat. A tots els faig arribar els meus millors desitjos perquè la humanitat pugui progressar en aquest any pel camí de la fraternitat, la justícia i la pau entre les persones, les comunitats, els pobles i els Estats.

L'any 2020 s'ha caracteritzat per la gran crisi sanitària del COVID-19, que s'ha convertit en un fenomen multisectorial i mundial, que ha agreujat les crisis fortament interrelacionades, com la climàtica, l'alimentària, l'econòmica i la migratòria, i causa grans patiments i penúries. Penso en primer lloc en els qui han perdut un familiar o un ésser estimat, però també en els qui s'han quedat sense feina. Recordo especialment els metges, infermers, farmacèutics, investigadors, voluntaris, preveres i personal dels hospitals i centres de salut, que s'han esforçat i continuen fent-ho, amb gran dedicació i sacrifici, fins al punt que alguns d'ells han mort procurant estar prop dels malalts, alleujar els seus sofriments o salvar les seves vides. En retre homenatge a aquestes persones, renovo la meva crida als responsables polítics i al sector privat perquè adoptin les mesures adequades per tal de garantir l'accés a les vacunes contra el COVID-19 i a les tecnologies essencials necessàries per a prestar assistència als malalts i als més pobres i fràgils.[1]

És dolorós constatar que, lamentablement, juntament amb nombrosos testimonis de caritat i solidaritat, estan agafant un nou impuls diverses formes de nacionalisme, racisme, xe-

nofòbia i fins i tot guerres i conflictes que semblen mort i destrucció.

Aquests i altres esdeveniments, que han marcat el camí de la humanitat en l'últim any, ens ensenyen la importància de fer-nos càrrec els uns dels altres i també de la creació, per a construir una societat basada en relacions de fraternitat. Per això he escollit com a tema d'aquest missatge: La cultura de la cura com a camí de pau. Cultura de la cura per eradicar la cultura de la indiferència, del rebuig i de la confrontació, que acostuma a prevaldre avui dia.

2. Déu Creador, origen de la vocació humana a la cura

En moltes tradicions religioses, hi ha narracions que es refereixen a l'origen de l'home, a la seva relació amb el Creador, amb la naturalesa i amb els seus semblants. A la Bíblia, el Llibre del Gènesi revela, des del principi, la importància de tenir cura o de custodiar en el projecte de Déu per la humanitat, posant en evidència la relació entre l'home ('adam) i la terra ('adamah), i entre els germans. Al relat bíblic de la creació, Déu confia el jardí "plantat a l'Edèn" (cf. Gn 2,8) a les mans d'Adam amb la missió de

"treballar-lo i tenir-ne cura" (cf. Gn 2,15). Això significa, d'una banda, fer que la terra sigui productiva i, de l'altra, protegir-la i fer que mantingui la seva capacitat per a sostenir la vida.[2] Els verbs "treballar" i "tenir cura" descriuen la relació d'Adam amb la seva casa-jardí i indiquen també la confiança que Déu diposita en ell al constituir-lo senyor i custodi de tota la creació.

El naixement de Caïn i Abel va donar origen a una història de germans, la relació dels quals seria interpretada –negativament– per Caïn en termes de protecció o custòdia. Caïn, després de matar el seu germà Abel, va respondre així a la pregunta de Déu: «Que potser soc el guardià del meu germà?» (Gn 4,9).[3] Sí, certament. Caïn era el "guardià" del seu germà. «En aquests relats tan antics, carregats de profund simbolisme, ja hi havia continguda una convicció actual: que tot està relacionat, i que l'autèntica cura de la nostra pròpia vida i de les nostres relacions amb la natura és inseparable de la fraternitat, la justícia i la fidelitat als altres».[4]

3. Déu Creador, model de la cura

La Sagrada Escripura presenta Déu no només com a Creador, sinó també com Aquell que

té cura de les seves criatures, especialment d'Adam, d'Eva i dels seus fills. El mateix Caïn, encara que caigués sobre ell el pes de la maledicció pel crim que va cometre, va rebre com a do del Creador un senyal de protecció perquè la seva vida fos salvaguardada (cf. Gn 4,15). Aquest fet, si bé confirma la dignitat inviolable de la persona, creada a imatge i semblança de Déu, també manifesta el pla diví de preservar l'harmonia de la creació, perquè «la pau i la violència no poden habitar juntes».[5]

Precisament la cura de la creació és a la base de la institució del Shabbat que, a més de regular el culte diví, tenia com a objectiu restablir l'ordre social i l'atenció als pobres (cf. Gn 1,1-3; Lv 25,4). La celebració del Jubileu, amb motiu del setè any sabàtic, permetia una treva a la terra, als esclaus i als endeutats. En aquest any de gràcia, es protegia als més febles, oferint-los una nova perspectiva de la vida, perquè no hi hagués persones necessitades a la comunitat (cf. Dt 15,4).

També és digna de menció la tradició profètica, on el llindar de la comprensió bíblica de la justícia es manifestava en la forma en què una

comunitat tractava els seus membres més febles. Per això Amós (2,6-8; 8) i Isaïes (58), en particular, feien sentir contínuament la seva veu en favor de la justícia pels pobres, els quals, per la seva vulnerabilitat i falta de poder, eren escoltats només per Déu, que els cuidava (cf. Sl 34,7; 113,7-8).

4. La cura en el ministeri de Jesús

La vida i el ministeri de Jesús encarnen el punt culminant de la revelació de l'amor del Pare per la humanitat (cf. Jn 3,16). A la sinagoga de Natzaret, Jesús es va manifestar com Aquell a qui el Senyor va ungir «per portar la bona nova al desvalguts, proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, posar en llibertat els oprimits» (Lc 4,18). Aquestes accions messiàniques, típiques dels jubileus, constitueixen el testimoni més eloqüent de la missió que li va confiar el Pare. En la seva compassió, Crist s'apropa als malalts del cos i de l'esperit i els guareix; perdona els pecadors i els dona una vida nova. Jesús és el Bon Pastor que té cura de les ovelles (cf. Jn 10,11-18; Ez 34,1-31); és el Bon Samarità que s'inclina sobre l'home ferit, li embenava les ferides i se n'ocupa (cf. Lc 10,30-37).

En el moment més àlgid de la seva missió, Jesús segella la cura per nosaltres oferint-se a la creu i alliberant-nos així de l'esclavitud del pecat i de la mort. Així, amb el do de la seva vida i el seu sacrifici, ens ha obert el camí de l'amor i diu a cada un: "Ves, i tu fes igual" (cf. Lc 10,37).

5. La cultura de la cura en la vida dels seguidors de Jesús

Les obres de misericòrdia espirituals i corporals constitueixen el nucli del servei de caritat de l'Església primitiva. Els cristians de la primera generació compartien el que tenien perquè ningú entre ells passés necessitat (cf. Ac 4,34-35) i s'esforçaven per fer de la comunitat una llar acollidora, oberta a totes les situacions humanes, preparada per a fer-se càrrec dels més fràgils. Així, es va fer costum realitzar ofrenes voluntàries per a donar menjar als pobres, enterrar els morts i sustentar els orfes, les persones grans i les víctimes de desastres, com els naufrags. I quan, en períodes posteriors, la generositat dels cristians va perdre una mica de dinamisme, alguns Pares de l'Església van insistir en què la propietat és volguda per

Déu per al bé comú. Ambròs sostenia que «la natura ha vessat totes les coses per al bé comú. [...] Per tant, la natura ha produït un dret comú per a tots, però la cobdícia l'ha convertit en un dret per a uns pocs».[6] Havent superat les persecucions dels primers segles, l'Església va aprofitar la llibertat per a inspirar a la societat i la seva cultura. «Les necessitats de l'època exigien nous compromisos al servei de la caritat cristiana. Les cròniques de la història reporten innumbrables exemples d'obres benèfiques. (...) Van sorgir nombroses institucions per a l'alleugeriment de totes les necessitats humanes: hospitals, hospicis per als pobres, orfenats, llars per a infants, refugis per a peregrins, entre d'altres».[7]

6. Els principis de la doctrina social de l'Església com a fonament de la cultura de la cura

La *diakonia* dels orígens, enriquida per la reflexió dels Pares i animada, al llarg dels segles, per la caritat activa de tants testimonis eloqüents de la fe, s'ha convertit en el cor palpitant de la doctrina social de l'Església, oferint-se a tots els homes de bona voluntat com un preciós

patrimoni de principis, criteris i indicacions, del qual se'n pot extraure la "gramàtica" de la cura: la promoció de la dignitat de tota persona humana, la solidaritat amb els pobres i els indefensos, la preocupació pel bé comú i la salvaguarda de la creació.

**** La cura com a promoció de la dignitat i dels drets de la persona.***

«El concepte de persona, nascut i madurat en el cristianisme, ajuda a perseguir un desenvolupament plenament humà. Perquè persona significa sempre relació, no individualisme, afirma la inclusió i no l'exclusió, la dignitat única i inviolable i no l'explotació».[8] Cada persona humana és una finalitat en ella mateixa, no és mai un simple instrument que s'aprecia només per la seva utilitat, i ha estat creada per a viure en la família, en la comunitat, en la societat, on tots els membres tenen la mateixa dignitat. D'aquesta dignitat en deriven els drets humans, així com els deures, que recorden, per exemple, la responsabilitat d'acollir i ajudar els pobres, els malalts, els marginats, cada un dels nostres «semblants, propers o llunyans en el temps o en l'espai».[9]

**** La cura del bé comú.***

Tots els aspectes de la vida social, política i econòmica troben la seva realització quan es posen al servei del bé comú, és a dir del «conjunt d'aquelles condicions de la vida social que permeten als grups i als individus d'assolir més plenament i ràpidament la pròpia perfecció».[10] Per tant, els nostres plans i esforços sempre han de tenir en compte els seus efectes sobre tota la família humana, ponderant les conseqüències per al moment present i per a les generacions futures. La pandèmia del Covid-19 ens mostra com n'és de cert i actual això, ja que «ens vam adonar que estàvem en la mateixa barca, tots fràgils i desorientats; però, al mateix temps, importants i necessaris, tots cridats a remar junts»,[11] perquè «ningú no se salva sol»[12] i cap Estat nacional aïllat pot assegurar el bé comú de la pròpia població.[13]

**** La cura mitjançant la solidaritat.***

La solidaritat expressa concretament l'amor per l'altre, no com un sentiment vague, sinó com a «determinació ferma i perseverant de comprometre's pel bé comú; és a dir, pel bé de

tots i cada un, perquè tots siguem veritablement responsables de tots».[14] La solidaritat ens ajuda a veure l'altre —entès com a persona o, en sentit més ampli, com a poble o nació— no com una estadística, o un mitjà per a ser explotat i després rebutjat quan ja no és útil, sinó com el nostre proïsme, company de camí, cridat a participar, com nosaltres, en el banquet de la vida al que tots estan igualment convidats per Déu.

**La cura i la protecció de la creació.*

L'encíclica *Laudato si'* constata plenament la interconnexió de tota la realitat creada i destaca la necessitat d'escoltar al mateix temps el clam dels necessitats i el de la creació. D'aquesta escolta atenta i constant pot sorgir una cura eficaç de la terra, la nostra casa comuna, i dels pobres. Referent a això, desitjo reafirmar que «no pot ser real un sentiment d'íntima unió amb els altres éssers de la natura si al mateix temps en el cor no hi ha tendresa, compassió i preocupació pels éssers humans».[15] «Pau, justícia i conservació de la creació són tres temes absolutament lligats, que no podran apartar-se per a ser tractats individualment sota pena de caure novament en el reduccionisme».[16]

7. La brúixola per a un rumb comú

En una època dominada per la cultura del rebuig, davant de l'agreujament de les desigualtats a l'interior de les nacions i entre elles,[17] voldria per tant convidar els responsables de les organitzacions internacionals i dels governs, del sector econòmic i del científic, de la comunicació social i de les institucions educatives a agafar la "brúixola" dels principis anteriorment esmentats, per a donar un rumb comú al procés de globalització, «un rumb realment humà».[18] Aquesta permetria apreciar el valor i la dignitat de cada persona, actuar junts i en solidaritat pel bé comú, alleujant als qui pateixen a causa de la pobresa, la malaltia, l'esclavitud, la discriminació i els conflictes. A través d'aquesta brúixola, animo tothom a convertir-se en profetes i testimonis de la cultura de la cura, per a superar tantes desigualtats socials. I això serà possible només amb un fort i ampli protagonisme de les dones, en la família i en tots els àmbits socials, polítics i institucionals.

La brúixola dels principis socials, necessària per a promoure la cultura de la cura, és també indicativa per a les relacions entre les nacions, que haurien d'inspirar-se en la fraternitat, el

respecte mutu, la solidaritat i el compliment del dret internacional. Referent a això, s'ha de reafirmar la protecció i la promoció dels drets humans fonamentals, que són inalienables, universals i indivisibles.[19]

També cal esmentar el respecte del dret humàitari, especialment en aquest temps en què els conflictes i les guerres se succeeixen sense interrupció. Lamentablement, moltes regions i comunitats ja no recorden una època en la que vivien en pau i seguretat. Moltes ciutats s'han convertit en epicentres d'inseguretat: els seus habitants lluiten per mantenir els seus ritmes normals perquè són atacats i bombardejats indiscriminadament per explosius, artilleria i armes lleugeres. Els infants no poden estudiar. Els homes i les dones no poden treballar per a mantenir les seves famílies. La fam arrela on abans era desconeguda. Les persones es veuen obligades a fugir, deixant enrere no només les seves llars, sinó també la història familiar i les arrels culturals.

Les causes del conflicte són moltes, però el resultat és sempre el mateix: destrucció i crisi humanitària. Hem d'aturar-nos i preguntar-nos: què ha portat a la normalització dels conflictes

al món? I, sobretot, com podem convertir el nostre cor i canviar la nostra mentalitat per a cercar veritablement la pau en solidaritat i fraternitat?

Quant de malbaratament de recursos hi ha per a les armes, en particular per a les nuclears,[20] recursos que es podrien utilitzar per a prioritats més importants per tal de garantir la seguretat de les persones, com la promoció de la pau i del desenvolupament humà integral, la lluita contra la pobresa i la garantia de les necessitats sanitàries. I encara més es manifesta a causa dels problemes mundials com l'actual pandèmia del Covid-19 i el canvi climàtic. Quina decisió més valenta seria «constituir amb els diners que s'usen en armes i altres despeses militars "un Fons mundial" per a poder derrotar definitivament la fam i ajudar al desenvolupament dels països més pobres».[21]

8. Per educar la cultura de la cura

La promoció de la cultura de la cura requereix un procés educatiu i la brúixola dels principis socials es planteja amb aquesta finalitat, com un instrument per a diferents contextos. M'agradaria oferir alguns exemples pel que fa a això.

- L'educació per a la cura neix en la família, nucli natural i fonamental de la societat, on s'aprèn a viure en relació i en respecte mutu. De tota manera, cal posar a la família en condicions de complir aquesta tasca vital i indispensable.

- Sempre en col·laboració amb la família, uns altres subjectes encarregats de l'educació són l'escola i la universitat i, de la mateixa manera, en certs aspectes, els agents de la comunicació social.[22] Aquests subjectes estan cridats a transmetre un sistema de valors basat en el reconeixement de la dignitat de cada persona, de cada comunitat lingüística, ètnica i religiosa, de cada poble i dels drets fonamentals que en deriven. L'educació constitueix un dels pilars més justos i solidaris de la societat.

- Les religions en general, i els líders religiosos en particular, poden exercir un paper insubstituïble en la transmissió als fidels i a la societat dels valors de la solidaritat, el respecte a les diferències, l'acollida i la cura dels germans i germanes més fràgils. Referent a això, recordo les paraules del papa Pau VI dirigides al Parlament ugandès l'any 1969: «No tingueu por de l'Església. Ella us honora, us educa com a ciu-

tadans honrats i lleials, no fomenta rivalitats ni divisions, procura promoure la sana llibertat, la justícia social, la pau; si té alguna preferència és per als pobres, per a l'educació dels petits i del poble, per a l'assistència als abandonats i a tots els qui pateixen».[23]

- A tots els qui estan compromesos al servei de les poblacions, en les organitzacions internacionals governamentals i no governamentals, que exerceixen una missió educativa, i a tots els qui, de diverses maneres, treballen en el camp de l'educació i la investigació, els animo novament, perquè s'aconsegueixi l'objectiu d'una educació «més oberta i incloent, capaç de escolta pacient, del diàleg constructiu i de la mútua comprensió».[24] Espero que aquesta invitació, feta en el context del Pacte educatiu global, rebi un ampli i renovat suport.

9. No hi ha pau sense la cultura de la cura

La cultura de la cura, com a compromís comú, solidari i participatiu per a protegir i promoure la dignitat i el bé de tots, com una disposició a la cura, a l'atenció, a la compassió, a la reconciliació i a la recuperació, al respecte i a l'acceptació mutus, és un

camí privilegiat per a construir la pau. «En molts llocs del món fan falta camins de pau que portin a cicatritzar les ferides, es necessiten artesans de pau disposats a generar processos de guarició i de retrobament amb enginy i audàcia».[25]

En aquest temps, en el que la barca de la humanitat, sacsejada per la tempesta de la crisi, avança amb dificultat a la recerca d'un horitzó més tranquil i serè, el timó de la dignitat de la persona humana i la "brúixola" dels principis socials fonamentals poden permetre'ns navegar amb un rumb segur i comú. Com a cristians, fixem la nostra mirada en la Mare de Déu, Estrella del Mar i Mare de l'Esperança. Treballem tots junts per avançar vers un nou horitzó d'amor i pau, de fraternitat i solidaritat, de suport mutu i acollida. No cedim a la temptació de desinteressar-nos dels altres, especialment dels més febles; no ens acostumem a mirar cap a una altra banda,[26] sinó comprometem-nos cada dia concretament per a «formar una comunitat formada per germans que s'acullen recíprocament i es preocupen els uns dels altres».[27]

Vaticà, 8 de desembre de 2020

FRANCESC

[1] Cf. Videomissatge amb motiu de la 75a Sessió de l'Assemblea General de les Nacions Unides.

[2] Cf. Carta enc. *Laudato si'* (24 maig 2015), 67.

[3] Cf. "La fraternitat, fonament i camí per a la pau". Missatge per a la celebració de la 47a Jornada Mundial de la Pau, 1 gener 2014 (8 desembre 2013), 2.

[4] Carta enc. *Laudato si'* (24 maig 2015), 70.

[5] Pontifici Consell "Justícia i Pau", Compendi de la Doctrina Social de l'Església, 488.

[6] De officiis, 1, 28, 132: PL 16, 67.

[7] K. Bihlmeyer - H. Tüchle, Church History, vol.1, Westminster, The Newman Press, 1958, pp. 373-374.

[8] Discurs als participants en el Congrés organitzat pel Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral en el 50è aniversari de la Carta encíclica "Populorum progressio".

[9] Missatge a la 22a Sessió de la Conferència de les Parts de la Convenció marc de les Nacions

Unides sobre el canvi climàtic (COP22), 10 novembre 2016. Cf. Grup de Treball interdicasterial de la Santa Seu sobre l'Ecologia Integral, En camí per a la cura de la casa comuna. A cinc anys de la *Laudato si'*, LEV, 31 maig 2020.

[10] Conc. Ecum. Vat. II, Const. past. *Gaudium et spes*, 26.

[11] Moment extraordinari de pregària en temps de pandèmia, 27 març 2020.

[12] *Ibíd.*

[13] Cf. Carta enc. *Fratelli tutti*, 8, 153.

[14] St. Joan Pau II, Carta. enc. *Sollicitudo rei socialis* (30 desembre 1987), 38.

[15] Carta enc. *Laudato si'* (24 maig 2015), 91.

[16] Conferència de l'Episcopat Dominicà, Carta pastoral Sobre la relació de l'home amb la natura (21 gener 1987); cf. Carta enc. *Laudato si'* (24 maig 2015), 92.

[17] Cf. Carta enc. *Fratelli tutti* (3 octubre 2020), 125.

[18] *Ibíd.*, 29.

[19] Cf. Missatge als participants en la Conferència internacional “Els drets humans en el món contemporani: conquestes, omissions, negacions”, Roma, 10-11 desembre 2018.

[20] Cf. Missatge a la Conferència de l'ONU per a la negociació d'un instrument jurídicament vinculant sobre la prohibició de les armes nuclears que condueixi a la seva total eliminació, 23 març 2017.

[21] Videomissatge per a la Jornada Mundial de l'Alimentació, 16 octubre 2020.

[22] Cf. Benet XVI, “Educar els joves en la justícia i la pau”. Missatge per a la celebració de la 45a Jornada Mundial de la Pau, 1 gener 2012 (8 desembre 2011), 2; “Venç la indiferència i conquereix la pau”. Missatge per a la celebració de la 49a Jornada Mundial de la Pau, 1 gener 2016 (8 desembre 2015), 6.

[23] Discurs als Diputats i Senadors d'Uganda, Kampala, 1 agost 1969.

[24] Missatge per al llançament del Pacte Educatiu, 12 setembre 2019.

[25] Carta. enc. *Fratelli tutti* (3 octubre 2020), 225.

[26] Cf. *Ibíd.*, 64.

[27] *Ibíd.*, 96; cf. “**La fraternitat, fonament i camí per a la pau**”. Missatge per a la 47a Jornada Mundial de la Pau, 1 gener 2014 (8 desembre 2013), 1.

Traducció: Conferència Episcopal Tarraconense

**La millor
elecció per
mantenir el
record**

**Les cendres del seus éssers estimats
en un columbari de les parròquies
emblemàtiques de Barcelona i Catalunya**

Lloguer mensual per a una urna

19,30 €*

Lloguer anual per a una urna

193 €

(Els dos primers mesos sense cost)

IVA inclòs. Autorenovables. *Quota subjecte a una permanència de 3 mesos.

Més informació i reserves al 900 535 811
coralmemorial.com

CORAL
INNOVACIÓ EN CUMBARIS

Cristianisme i Justícia aposta per la fraternitat després de la pandèmia

El Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia va publicar el dimarts 29 de desembre la seva declaració de cap d'any amb el títol '**Postpandèmia: una oportunitat per la fraternitat**'. Més que oferir una reflexió sobre què ha passat aquest any, aquesta vegada el centre va resignificar els lemes que ens han acompanyat al llarg dels darrers 10 mesos, marcats per la situació de la pandèmia de la Covid-19. Lemes repetits abastament com el *tot anirà bé*, el *joemquedoacasa* o la *nova normalitat*, entre d'altres, que cal revisar amb serenor i esperit crític per arribar a ser conscients d'allò que realment volem dir.

Sobre la tan esperada però poc concreta nova normalitat, per exemple, el centre afirma que

"hauria de ser una aposta per un model radicalment sostenible socialment i ecològica", perquè no podem aspirar a tornar a la situació anterior a la pandèmia. Si no hi ha un replantejament de fons, diu el text, estem consagrant un cop més una situació insostenible i inhumana.

Cuidem-nos, un imperatiu polític

També assenjala que el cuidem-nos que tant ens hem repetit els uns als altres darrerament, ha de ser "més gran i més inclusiu" i "abraçar especialment les persones que no tenen ningú que les cuidi". Per a Cristianisme i Justícia, aquest *cuidem-nos* ha d'esdevenir un imperatiu polític que ens obliga a qüestionar a què dedi-

quem el temps, quin ús fem dels diners i de la propietat privada i quines opcions polítiques defensem, perquè ha de passar a ser una forma d'entendre la vida.

Al llarg de tota la declaració s'adverteix del risc d'interioritzar o acceptar acríticament un llenguatge que porti a normalitzar una situació de retallada de drets. El hashtag joemquedoacasa ha estat una apel·lació a la responsabilitat individual necessària per a contenir la transmissió del virus, però davant la qual cal estar alerta, perquè "l'imperatiu a quedar-se a casa reforça una de les tendències més perilloses per a les nostres societats. (...) Aquest és el **somni distòpic de tot sistema autoritari**". Per això aquesta estratègia de distància social no hauria de ser normalitzada sino vista com una profunda anomalia. I sobretot, recorda el text, ha de portar a reivindicar els drets de tantes persones que segueixen sense sostre o en habitatges insegurs.

Abandonar l'optimisme acrític

Per a Cristianisme i Justícia és necessari abandonar l'optimisme acrític del tot anirà bé per conèixer amb humiliat que no tot anirà bé, perquè ens caldrà carregar amb totes les realitats

de sofriment que ha generat aquesta pandèmia: les persones que han mort, el drama que s'ha viscut a les residències de gent gran, les persones que s'han vist abocades a la pobresa i l'augment de les desigualtats, per exemple.

El centre també lamenta el llenguatge i l'imaginari bèl·lic que, en decretar-se la pandèmia, es va apropiari del relat públic, referint-se a la guerra contra el virus i als exèrcits que combatten l'enemic. En la seva reflexió de final d'any, Cristianisme i Justícia recorda que la manera d'afrontar una epidèmia no és amb un llenguatge que convoqui al combat sino a construir alternatives des de l'atenció, la presència, l'acompanyament, el consol i la resiliència.

Podeu llegir el text complet de la reflexió [en aquest enllaç](#).

Diari d'una pandèmia: lectures socials i teològiques d'un temps que vam viure confinats

Justament aquesta reflexió arriba després de mesos en els quals Cristianisme i Justícia ha vingut abordant els grans interrogants i problemàtiques que la pandèmia ha posat sobre la taula a través de bona part dels articles pu-

blicats al blog del centre per diversos autors. Són qüestions que requereixen tota l'atenció perquè han trasbalsat de soca-rel la nostra vida i han posat en qüestió el sistema productiu i reproductiu hegemònic.

Per això l'entitat ha volgut recollir aquests articles en un llibre que s'acaba de publicar sota el títol *Diari d'una pandèmia: lectures socials i teològiques d'un temps que vam viure confinats*.

La seva lectura ens orienta en una direcció, que té com a punt de partida l'assumpció de la vulnerabilitat, la incertesa i la interdependència com a eixos vertebradors de qualsevol proposta política i el discerniment com a mètode i camí per poder plantejar qualsevol alternativa. Tot això només és possible si posem l'accent i la mirada en aquells col·lectius menyspreats i vulnerabilitzats pel sistema -neoliberal, patriarcal, neocolonial...- i si fem nostre aquella reivindicació ja històrica de l'ecofeminisme: és imprescindible posar la vida al centre, tant en la reflexió com en l'acció política.

El cinema espiritual i la cinematografia de Bresson

PER JOSEP GALLIFA
A UNIVERSITAS

La XVII Mostra de Cinema Espiritual, que organitza anualment la Generalitat de Catalunya a través de la Direcció General d'Afers Religiosos del Departament de Justícia, ha estat dedicada enguany al cineasta -o cinematògraf com l'hi agradava anomenar-se- francès Robert Bresson.

Ja ha estat prou rellevant poder anar al cinema en aquests dies d'inici d'any, encara amb les limitacions en els espais tancats i d'horaris per la pandèmia. EL 2020 algunes de les representacions es van haver de re-programar o cancel·lar. El sol fet de poder anar a la sala i, amb tots els protocols, poder participar d'aquest diàleg que tota bona pel·lícula suposa entre el director i els actors amb l'espectador ja és tot un luxe.

Bresson té un llenguatge inconfusible. Així com el cinema té una narrativa basada en un text, és a dir és com teatre filmat -diu Bresson- el relat cinematogràfic és per ell, en canvi, tota una altra cosa. Bresson s'expressa cinematogràficament a través del que denomina com a una "escriptura visual", que també és sensorial doncs a més d'imatges en moviment són característics els sons i sorolls ambientals i els silencis, per crear una atmosfera en la que el relat no ve prefigurats per una narrativa verbal. És l'espectador que veient la seqüència d'imatges ha d'anar reconstruint el relat en el seu interior. Bresson pensa en l'espectador que ha de tenir un rol actiu, doncs ha d'entrar a desxifrar un nou llenguatge més simbòlic i menys semiòtic.

Així pren importància allò que no es veu dels personatges, el seu món interior, el que els motiva a actuar com actuen, la seva psicologia, que l'espectador va captant, tot donant significat a les situacions humanes que es representen, donant també una continuïtat al relat.

Bresson no tracta de l'espiritualitat directament, sinó més aviat de la complexitat existencial humana, tot i que integra elements i símbols cristians, com un element a vegades central de la seva narrativa simbòlica. Els seus personatges per altra banda no són excessivament expressius.

Bresson volia expressar en llenguatge cinematogràfic -com dèiem- el que no es veu, el món interior dels seus personatges, comptant amb l'espectador al que deixava espais i temps perquè construeixi dintre seu la trama en un exercici psicològic i també existencial i espiritual. Un exercici que continua després del visionat.

Al final de cada pel·lícula la Filmoteca proposa un cinefòrum. La pel·lícula en la que vaig col·laborar com a moderador del cinefòrum no és pas de les més importants de la filmografia

Bresson, tot i que va obtenir una conxa de plata del Festival de Sant Sebastian de 1969 l'any que es va estrenar. Es tracta d'una adaptació d'una narració curta de Dostoievski "La submissa" (1875) i que Bresson tradueix com "une femme douce". Tracta la tensió entre el patró de submissió als rols tradicionals amb la llibertat de pensament i d'elecció. Es donava en temps de Dostoievski i en el París del maig del 68, quan es devia rodar la pel·lícula. El tema és també Hamletia, és a dir tracta de la mort elegida com a sortida i com a reconciliació amb el propi destí. Un tema que remou per dins l'espectador.

El cinefòrum va ser molt reeixit i amb molta participació. La sala estava totalment plena, malgrat la pandèmia, i hi havia interès en parlar del que s'havia experimentat amb el visionat. El cinema espiritual interessa i permet el debat. El públic va poder parlar de la importància i necessitat del vincle humà, així com de l'estil cinematogràfic de Bresson. El cinema espiritual em va semblar un recurs molt interessant pel treball educatiu.

La Cerdanya inventaria esglésies i camins per fer productes digitals

DJ, 31/12/2020 | REGIÓ 7

Publiquen una guia sobre llibertat religiosa per a la policia

DJ, 31/12/2020 | EL PUNT AVUI

Nigèria: alliberat el bisbe Moses Chikwe i el seu xofer

DS, 02/01/2021 | VATICAN NEWS

El Papa critica els que se salten les restriccions i se'n van de vacances

DLL, 04/01/2021 | EL PERÓDICO

Un impactant Crist atribuït al Greco surt a la llum

DLL, 04/01/2021 | EL PAÍS

Santa Anna amplia l'horari d'acollida de persones sense sostre pel fred

DM, 5/01/2021 | LA VANGUARDIA

La Generalitat va maniobrar per apropiar-se de Poblet en secret

DM, 5/01/2021 | ARA

Minguell ultima un nou mural de 100 metres quadrats

DV, 08/2021 | SEGRE

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Bon dia des de **#Montserrat!** Avui, entre matines i laudes, una petita nevadeta ens ha obsequiat amb un paisatge blanc

8:35 · 07 ene. 21 · Twitter Web App

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

#Esperança. Que el 2021 ens la faci recuperar, conservar, multiplicar **#hoee #esperanza #speranza #έλληδα**

Traducir Tweet

23:27 · 31 dic. 20 · Twitter for iPhone

Fundació Comtal
@FundacioComtal

⚠️ La pandèmia ha agreujat la inestabilitat de les estructures familiars, provocant malestar emocional i afectant la seva salut física, mental i social d'infants i joves en situació vulnerable. **#TriemCombatreDesigualtats #ITuQuèTries**

9:00 · 08 ene. 21 · Hootsuite Inc.

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Nens i nenes, avui és 31 de desembre! Sortiu al carrer i mireu si trobeu l'**#HomeDelsNassos**. Diuen que té tants nassos com dies li queden a l'any...! 🤪
#tradicions #passióxeducar (Foto: carrersbcn.com)

Traducir Tweet

10:30 · 31 dic. 20 · Hootsuite Inc.

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

"Tot se'n revela nou, però l'espera m'adorm les mans. Només els ulls completen el cicle tants de cops iniciat i abandonat. Propòsits? Quins propòsits?" M. Martí i Pol

PER UN 2021 ple de propòsits **#escolaambvalors #2021goals #Anynou #intensament**

Traducir Tweet

↑ Educació y 4 más
9:29 · 31 dic. 20 · Twitter for Android

Solidaritat Sant Joan de Déu
@solidaritatSJD

★ Si heu compartit les Neules Solidàries SJD aquestes festes, us haureu donat que, a dins, hi havien també els **#desitjoscompartits** d'usuaris i usuaris de **@HSJD_PALMA_INCA** i la Fundació Sant Joan de Déu Mallorca! ❤️ Encara pots ajudar a fer-los realitat! **bit.ly/351Lb3c**

Traducir Tweet

↑ OH Aragó-San Rafael
16:04 · 07 ene. 21 · Twitter Web App

Jesuites Catalunya
@jesuitescat

"Començar a pregar posant l'atenció en el propi cos és la manera segura de no deixar-se res pel camí quan sortim a l'encontre del Senyor". David Guindulain SJ ens ajuda a "aprendre a pregar" a **@pregariacat** **ow.ly/NYTr50CSVEX**

Traducir Tweet

11:10 · 05 ene. 21 · Hootsuite Inc.

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Diumenge, els **@MaristesCat** serem al programa **@signesdelstems** de **@tv3cat**. Escolta, reconeixement, reparació. Agraint el coratge de les víctimes d'abusos i valorant la feina de la comissió d'acollida de víctimes de casos prescrits. **#Marists4ChildrenRights** **ccma.cat/premsa/signes...**

Traducir Tweet

16:56 · 08 ene. 21 · Twitter Web App

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarrés

La Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés-**@uramonilull** ha engegat un servei de suport psicossocial per ajudar els estudiants en situacions difícils com malalties greus, Covid-19 o processos de dol o pèrdua. T'ho expliquem més a fons aquí 🗨️

Traducir Tweet

La FPT engega un Servei de Seguit i Suport Psicossocial **peretarrés.org**
10:35 · 07 ene. 21 · Hootsuite Inc.

La Sagrada Família
@isagradafamilia

Avui és la nit més màgica de l'any, en què els més petits i petites esperen un despertar ple d'il·lusió! Des de la Sagrada Família, us desitgem que passeu una bona nit i dia dels Reis!

Traducir Tweet

9:26 · 05 ene. 21 · Twitter Web App

SetmanaBiblia
@SetmanaBiblia

Del 24 (Diumenge de la Paraula de Déu) al 29 de gener se celebra la cinquena edició de la Setmana de la Bíblia, amb el lema "Sortim a sembrar la Paraula" (Marc 4,14). Es tracta d'un temps dedicat a la celebració, reflexió i divulgació de la Paraula de Déu **#SetmanaBiblia2021**

Traducir Tweet

9:00 · 03 ene. 21 · Hootsuite Inc.

Claretians Catalunya
@ClaretiansCat

Nou butlletí **#NoticiesClaret!** Obrirem amb l'anuari 2020 dels claretians: un mateix carisma amb vocació global **#sommisioners** **sh1.sendinblue.com/acerruett7e....**

Traducir Tweet

↑ ClaretValls y 7 más
19:20 · 08 ene. 21 · Twitter Web App

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Laura Mor i Iriarte. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Jordi Llisterrí. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté, Roger Vilaclara. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Paris Grau | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

